

ממצאים עיקריים

- ההערכה למצבה הכללי של ישראל נוטה לחיוב: 38.1% מעריכים את המצב "טוב", 40.5% מעריכים אותו "ככה-ככה" ו-20% – "רע".
- שיעור האופטימיים (75.6%) באשר לעתידה של ישראל עולה בבירור על שיעור הפסימיים (21.8%).
- מידת הסולידריות בחברה הישראלית היהודית קיבלה בסולם של 1 (אין בכלל סולידריות חברתית) עד 10 (יש סולידריות חברתית מלאה) ציון ממוצע של 6.2 בקרב היהודים ו-5.4 בקרב הערבים.
- הערכת תפקוד הממשלה נוטה לשלילה: הרוב (59%) גורסים כי הממשלה מטפלת "לא טוב" בבעיות של המדינה.
- רמת העניין של הישראלים בפוליטיקה גבוהה, אם כי חלה בה ירידה לעומת השנה שעברה (66.7% ו-76.8%, בהתאמה).
- הרוב בציבור – גם היהודי וגם הערבי – מרגישים שיכולתם להשפיע על מדיניות הממשלה מועטה או בכלל לא קיימת (61.5% ו-68.6%, בהתאמה).
- הרוב במדגם (75.2%) הצהירו כי אינם אוהדים מפלגה כלשהי או חברים במפלגה כלשהי. רק כשליש (37.6%) מרגישים שיש היום מפלגה המייצגת היטב את דעותיהם.
- צורת ההשתתפות הפוליטית הנתפסת כמשפיעה ביותר היא ההצבעה (60.7%). אחריה (בסדר יורד): מחאה באינטרנט, השתתפות בהפגנות, חברות בארגון אזרחי וחברות במפלגה. שימוש בכוח נתפס רק על ידי מיעוט קטן (12.7%) כצורת השתתפות משפיעה.
- מן הגורמים המשפיעים על כלל המרואיינים בבחירת מפלגה המשפיע ביותר הוא ראש הרשימה (26%) ואחריו מצע המפלגה (20.8%).
- הרוב מעריכים כי מחאת קיץ 2011 הצליחה להגביר את העניין התקשורתי בנושאים חברתיים-כלכליים ואת המודעות הציבורית לבעיות חברתיות-כלכליות, אך פחות הצליחה לשנות את סדר העדיפויות של הממשלה ונכשלה בהחלשת מעמד של בעלי ההון.
- הן בקרב היהודים והן בקרב הערבים הרוב מסתייגים מרעיון ה"מנהיג חזק" (62.6% ו-53.9%, בהתאמה).
- הרוב במדגם היהודי (52.6%) מסכימים עם הטענה שיש לאסור על נואם לבטא ביקורת חריפה בפומבי על המדינה. במדגם הערבי הרוב מתנגדים לאיסור כזה (68.6%).
- ההעדפה השכיחה בקרב הציבור היהודי היא להגדרה הכפולה של המדינה – "יהודית ודמוקרטית" (41.9%). שיעור המעדיפים את הרכיב היהודי בהגדרת המדינה הוא 34.3%, ושיעור המעדיפים את הרכיב הדמוקרטי – 21.8% בלבד.
- בסיווג חומרת המתחים בחברה הישראלית עומד במקום הראשון המתח בין יהודים לערבים, ואחריו (בסדר יורד): המתח בין חילונים לדתיים, בין עשירים לעניים, בין ימין מדיני-ביטחוני לשמאל מדיני-ביטחוני ובין מזרחים לאשכנזים.
- הרגשת השייכות למדינה ובעיותיה נמצאה שונה מאוד אצל המרואיינים היהודים והערבים (72.9% ו-27.7%, בהתאמה). מי שהשתתפו במחאת קיץ 2011 מרגישים שייכות גבוהה יותר למדינה ממי שלא השתתפו.
- רוב היהודים (58.3%) סבורים כי הערבים אינם מקופחים, אבל רוב הערבים (74.9%) סבורים שהם כן מקופחים.
- רוב היהודים גאים בישראליותם (89.1%). במדגם הערבי תחושת הגאווה נמוכה יותר, והיא מנת חלקו של מיעוט (44.5%).

מדד הדמוקרטיה הישראלית 2012

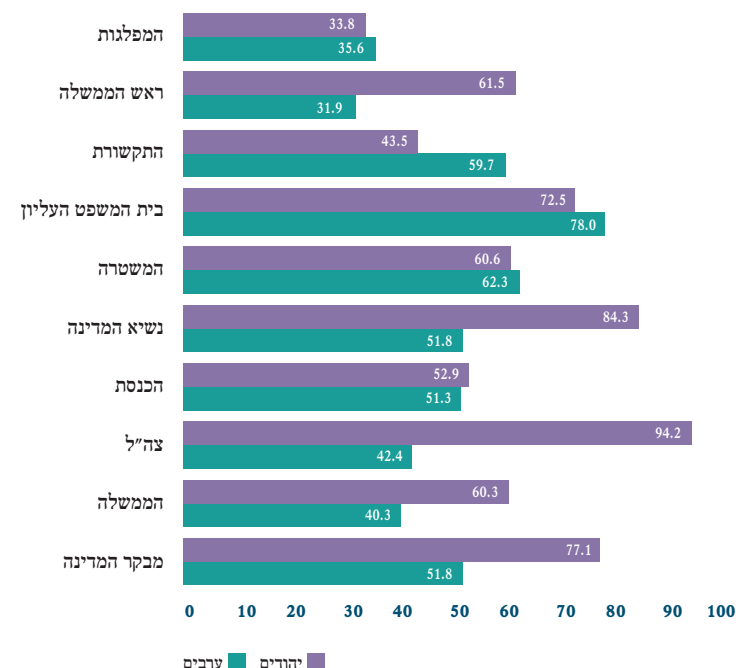
תמר הרמן
ניר אטמור, אלה הדר, יובל לבל

בהערכות הציבור את המצב הפוליטי ואת העתיד הצפוי לישראל אין ניכרים סימני הידרדרות משמעותיים בהשוואה לשנה שעברה. גם השנה הנתונים מורים על מידה לא מבוטלת של אי-שביעות רצון, בעיקר מתפקוד הפוליטיקאים והמפלגות. ואולם לפחות בעת עריכת הסקר לא היה מדובר ברמת ניכור אורחי כה עמוקה מן המערכת עד כדי היווצרות לחץ אפקטיבי מלמטה לשינויים מהפכניים במבנים ובתהליכים שלטוניים.

את הנתונים אסף השנה מכון ב"י ולוסיל כהן למחקרי דעת קהל, אוניברסיטת תל אביב, מאמצע אפריל עד אמצע מאי 2012. המדגם כלל 1,025 מרואיינים, והוא מדגם מייצג ארצי אקראי של בוגרים מגיל 18 ומעלה.

אמון במוסדות

עד כמה אתה נותן אמון בכל אחד מן האנשים והמוסדות הבאים? (במידה רבה ובמידה מסוימת; באחוזים)

המכון הישראלי לדמוקרטיה [ע"ר]
טל': 02-5300888; פקס: 02-5300880
דוא"ל: orders@idi.org.il
אתר האינטרנט: www.idi.org.il
המכון הישראלי לדמוקרטיה, ת"ד 4702, ירושלים 91046
שתפו אותנו בפייסבוק